

בחינת הייצוגיות של הסיעות החרדיות בכנסת באמצעות ניתוח נושאי של דברי הכנסת אינדה נובומינסקי

בהנחיית: ד"ר אסנת עקירב – ראש החטיבה למדעי המדינה - האקדמית גליל מערבי
ד"ר יעל נצר, המחלקה למדעי המחשב – אוניברסיטת בן גוריון בנגב

המפלגות החרדיות נתפסות בעיני הציבור הכללי ובעיני ציבור הבוחרים החרדי כמפלגות סקטוריאליות, הדואגות אך ורק לאינטרסים של קהל הבוחרים שלהם, ולצביון היהודי-דתי של המדינה. תיאוריות הייצוג במדעי המדינה מבחינות בין ייצוג תיאורי (descriptive representation) לייצוג מהותי (substantive representation).

מטרת המחקר היא לבחון את דפוסי הייצוג של הסיעות החרדיות בכנסת לאורך השנים, באמצעות ניתוח טקסט אוטומטי של "דברי הכנסת", המאגר הרשמי של דיוני מליאת הכנסת הכולל את כל הפרוטוקולים של הישיבות, מאז הישיבה הראשונה של מועצת המדינה הזמנית ועד הכנסת הנוכחית. המאגר זמין היום במצע דיגיטלי ומהווה קורפוס מחקרי שעליו ניתן לעשות ניתוחי טקסט אוטומטיים על ידי שימוש בכלים של מדעי הרוח והחברה הדיגיטליים.

שיטת המחקר היא מידול נושאי בצורה לא מונחית - unsupervised topic model - תוך כדי התחשבות במבנה השונה של הישיבות ושל הקבצים, על ידי שימוש ב-LemLDA, חבילת Topic modeling הממשת LDA בעברית, המאפשר מיצוי ומיפוי של כלל הנושאים שמופיעים בקורפוס.

לאחר מיצוי ומיפוי הנושאים ייעשה קישור בין הנושאים לדוברים של המפלגות החרדיות על מנת לבחון את דפוסי הייצוג שלהם, כלומר האם הדוברים מתייחסים לחיי היומיום והמצוקות של האוכלוסייה החרדית בישראל או שמא עיקר עניינם הוא בשמירה על צביונה היהודי של מדינת ישראל ושמירת הסטטוס קוו. תרומת המחקר היא ביישום שיטת מחקר כמותית על כל הישיבות של מליאת הכנסת, קורפוס מחקרי שלרוב נחקר בשיטות איכותניות או מעורבות ובצורה מדגמית ולא כוללנית. ניתוח זה מאפשר ניתוח של הנתונים בפרספקטיבה היסטורית רחבה. בנוסף, בחינת התיאוריה הייצוגיות על נבחרי הציבור של האוכלוסייה החרדית לאורך השנים בכנסת ישראל.